

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Bejenaru Iurie, Burduh Victor,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către inculpatul Baxanean Ștefan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Baxanean Ștefan xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.03.2020 – 20.05.2021;

Instanța de apel: 06.07.2021 – 29.09.2021;

Instanța de recurs: 20.01.2022 – 04.10.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 20 mai 2021, a fost încetat procesul penal în privința lui Baxanean Ștefan, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.233 alin.(2) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție.

Baxanean Ștefan a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.128 alin.(2) Cod contravențional și încetat procesul contravențional din motivul expirării termenului de tragere la răspundere contravențională.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea din contul lui Baxanean Ștefan în beneficiul Inspecției Ecologice de stat prejudiciul material cauzat în mărime de 17 000 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că potrivit rechizitoriului întocmit, Baxanean Ștefan a fost învinuit de organul de urmărire penală în aceea că el, conform contractului individual de muncă nr. 06/2015 din 31 martie 2015, aprobat prin ordinul nr. 09-c din 31.03.2015, activând în funcția de șef al ocolului silvic Hîrjauca din cadrul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Călărași, fiind o persoană publică, la data de 18.11.2018 aproximativ la ora 13:00, în baza pct. 10 al ordinului nr. 161-a din 02.10.2018 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreți în fondul forestier

în anul 2018 emis de către directorul ÎSS Călărași – Deleanu Ștefan, în baza căruia a fost desemnat persoană responsabilă și organizator de vânătoare în cadrul ocolului silvic Hîrjauca și totodată potrivit pct. 13 din același ordin fiind obligat de a activa lupta cu braconajul și asigurarea respectării tuturor cerințelor respectivului ordin, posedând autorizația de vânătoare pentru recoltarea unui mistreț seria Xxxx din 18.11.2018 eliberată lui Ududovici Chiril, în absența acestuia, dânsul contrar atribuțiilor sale de serviciu și a prevederilor legislației privind protecția regnului animal, având asupra sa arma de vânătoare cu țeavă lisă de model „IJ-58” de calibrul 16 mm, urmărind scopul de a vâna ilegal animale sălbatice cu depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului care nu erau indicate în autorizația cu seria Xxxx din 18.11.2018, el fiind împreună cu alți membri ai echipei de vânătoare, mergând pe teritoriul parcelei forestiere nr. 82 situată în cantonul silvic nr. 5 al ocolului silvic Hîrjauca, amplasat administrativ în extravilanul satului Mîndra, raionul Călărași, în mod intenționat, dându-și seama de urmările prejudiciabile, a admis vânătoarea precum și a vânat ilegal prin împușcare – doi mistreți, astfel prejudiciind regnul animal din Republica Moldova cu 17 300 lei, după care tot el a organizat transportarea la fața locului a acestor doi mistreți împușcați, în gospodăria lui Pintilii Dumitru, situată în satul Onișcani, raionul Călărași, unde au fost eviscerati contrar prevederilor pct. 58 al Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea în fondul forestier de stat administrat de Agenția „Moldsilva” a vânătorii la mistreț, controlul răpitorilor și combaterea dăunătorilor vânatului – anexă la ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 239 din 02.11.2018 care prevede obligatoriu că producția recoltată prin acțiuni de vânătoare, obligatoriu se va supune unei expertize veterinare, ceea ce nu s-a efectuat. Ulterior Baxanean Ștefan, în continuarea acțiunilor sale ilegale, urmărind scopul de a tăinui vânătoarea ilegală a celor doi mistreți, a informat reprezentanții Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Călărași precum că în perioada 17.11.2018-18.11.2018, pe teritoriul ocolului silvic Hîrjauca, unde dânsul a fost desemnat persoană responsabilă și organizator de vânătoare, n-au fost recoltați careva mistreți.

Acuzatorul de stat a încadrat acțiunile lui Baxanean Ștefan în baza prevederilor art.233 alin.(2) Cod penal, după indicii, vânatul fără autorizația corespunzătoare (braconajul), care a cauzat daune ce depășesc 200 de unități convenționale, acțiune săvârșită de o persoană cu funcție de răspundere și persoană publică.

Totodată, instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.128 alin.(2) Cod contravențional – depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului, săvârșită de o persoană cu funcție de răspundere, reținând următoarea stare de fapt.

În perioada 17-18 noiembrie 2018, Baxanean Ștefan, activând în funcția de șef al ocolului silvic Hîrjauca din cadrul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Călărași, fiind o persoană cu funcție de răspundere, în baza pct. 10 al ordinului nr. 161-a din 02.10.2018 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreți în fondul forestier în anul 2018 emis de către directorul ÎSS Călărași – Deleanu Ștefan a fost desemnat responsabil și organizator de vânătoare în cadrul ocolului silvic Hîrjauca. Astfel dânsul posedând autorizația de vânătoare seria Xxxx din 17- 18.11.2018 eliberată lui Ududovici Chiril, pentru recoltarea unui mistreț, contrar atribuțiilor sale de serviciu și a prevederilor legislației privind protecția regnului animal, după recoltarea unui mistreț, n-a sistat vânătoarea, n-a întocmit un proces verbal pe cazul dat, n-a anunțat despre incident conducerea unității de gestionare și conducerea Agenției ”Moldsilva”, dar a continuat

vânătoarea și a admis recoltarea prin împușcare a încă unui mistreț, astfel depășind normele stabilite de recoltare a vânatului, indicate în autorizația de vânătoare, cu vânatul unui mistreț. În consecință a fost prejudiciat regnul animal din Republica Moldova cu 17 000 lei. După care tot el, în aceeași zi, a organizat transportarea de la fața locului a acestor doi mistreți împușcați, în gospodăria lui Pintilii Dumitru, situată în satul Onișcani, raionul Călărași, unde au fost eviscerați contrar prevederilor pct. 58 al Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea în fondul forestier de stat administrat de Agenția „Moldsilva” a vânătorii la mistreț, controlul răpitorilor și combaterea dăunătorilor vânatului – anexă la ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 239 din 02.11.2018, care prevede obligatoriu că producția recoltată prin acțiuni de vânătoare, se va supune unei expertize veterinare, ceea ce nu s-a efectuat.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Baxanean Ștefan să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.233 alin.(2) Cod penal, și să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 100 unități convenționale.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță a dat o apreciere eronată probelor cercetate, punând la baza sentinței declarațiile inculpatului, ignorând astfel probele acuzării, din care motiv consideră că este greșită concluzia primei instanțe privind recalificarea acțiunilor inculpatului din art.233 alin.(2) Cod penal, în cele ale art.128 alin.(2) Cod contravențional, menționând că, în speță vânătoarea organizată și desfășurată în perioada 17.11.2018 - 18.11.2018 în cadrul ocolului silvic Hîrjauca, r-nul Călărași ar fi fost desfășurată cu autorizație corespunzătoare dar, inculpatul Baxanean Ștefan care era desemnat ca persoană responsabilă și organizator de vânătoare doar a admis depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului.

De asemenea, a invocat că argumentele inculpatului precum că nu a comis infracțiunea imputată sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, or, nerecunoașterea vinovăției nu poate servi temei de încetare a procesului penal, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului, iar declarațiile inculpatului nu au fost probate.

A indicat acuzarea că, nu pot fi acceptate și reținute la baza sentinței - aprecierea instanței de fond precum că, Baxanean Ștefan ar fi depășit normele stabilite de recoltare a vânatului - dat fiind faptul că, autorizația seria xxxx din 18.11.2018 a fost de jure și de facto as fost eliberată lui Ududovici Chirii, ce permitea recoltarea unui singur mistreț anume de către titularul autorizației vizate supra dar, nu de către inculpat care avea alte atribuții conform ordinului nr. 161-a din 02.10.2018 emis de către directorul ISS Călărași Deleanu Ștefan cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreți în fondul forestier în anul 2018 - potrivit căruia Baxanean Ștefan – a fost ansamblul în coroborare cu probele administrate pe dosar - determină un observator obiectiv a conchide că, de fapt în acțiunile inculpatului Baxanean Ștefan sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art.233 alin.(2) Cod penal - vânatul ilegal, adică, vânatul fără autorizația corespunzătoare (braconajul) dar, nu fapta prevăzută de art.128 alin.(2) Cod contravențional care, a fost reținută în mod eronat de către instanța de judecată.

Acuzarea a menționat că prima instanță greșit a dispus admiterea parțială a acțiunii civile cu încasarea din contul lui Baxanean Ștefan în beneficiul Inspecției Ecologice de stat - prejudiciul material cauzat în mărime de 17.000 lei, deoarece

conform modificărilor efectuate în legislația în vigoare în luna iunie 2018, instituția Inspekția Ecologică de stat a fost reorganizată și, la moment organul de resort este Inspectoratul pentru protecția mediului - în contul căruia și urma ca instanța de judecată să dispună încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de către inculpat în mărime de 17 300 lei, conform învinuirii. Prin urmare, indicarea eronată de către instanța de judecată a beneficiarului compensației/acțiunii civile - constituie temei de casare a sentinței contestate.

3.2. Inculpatul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea apelului a indicat că, partea acuzării nu a adus probe concludente care ar fi demonstrat vinovăția, conform învinuirii lui Baxanean Ștefan ca semn calificativ este indicat persoană publică, ce nu corespunde realității, conform certificatului eliberat de la ISS Călărași angajații acestei întreprinderi, inclusiv învinuitul - nu este persoană publică (f.d.123, vol. II).

A menționat că procedura de examinare în aceste cazuri, care este reglementată de Legea regimului animal și Regulamentul Gospodăriei Ginegetici, conform p.82 a Regulamentului, controlul de stat asupra fondului cinegetic și supravegherea respectării prevederilor prezentului Regulament sunt exercitate de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător. Conform p.83 a regulamentului lit. f) la depistarea încălcărilor se întocmește în 3 exemplare procese-verbale asupra persoanelor care au comis încălcarea cerințelor prezentului regulament, dintre care în termen de 3 zile se transmit la autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător pentru luarea măsurilor respective, p.85 lit. e) și f) a aceluiași regulament.

A mai indicat că Inspectoratul Ecologic de Stat, este unica autoritate care este în drept să amendeze persoane cu funcții de răspundere sau unele persoane care au încălcat cerințele prezentului regulament, precum și să facă propuneri în organele corespunzătoare pentru a intenta procese penale contra persoanelor culpabile de acțiuni, pasibile de răspunderea penală, totodată să intenteze acțiuni civile în instanțele de judecată pentru repararea pagubelor cauzate fondului cinegetic.

În acest context a precizat că, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de reprezentant a părții vătămate, a fost recunoscut reprezentantul ISS Călărași, cu toate că în calitate de parte vătămată, conform a aceluiași regulament este Inspectoratul de Stat Ecologic.

Prin urmare, a menționat că, acțiunea civilă este înaintată de către un reprezentant care nu este în drept să o înainteze, totodată instanța de judecată a încasat din contul lui Baxanean Ștefan în beneficiul Inspekției Ecologice de stat suma de 17 000 lei, Inspekția nu are nici o calitate procesuală pe dosar și careva pretenții nu a înaintat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2021, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia privind încetarea procesului penal deoarece fapta constituie contravenție.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță nu a comis careva erori de fapt și

de drept care ar impune casarea sentinței adoptată în privința lui Baxanean Ștefan, or, prima instanță în sentință corect și-a motivat soluția, luând în considerație probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, fiind respectate prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, apreciindu-le corect în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă că fapta constituie contravenție.

Examinând probatoriul administrat, instanța de apel a constatat că acuizarea a pus la baza învinuirii lui Baxanean Ștefan, următoarele probe: copiile autentificate a notei informative și nota-raport întocmit de către grupul de lucru al Agenției Moldsilva (f.d.25-58, vol. I); ordinul nr. 161-a din 02.10.2018 „Cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreți în fondul forestier anul 2018” (f.d.29-32, vol. I); copia autorizației seria Xxxx pentru recoltarea unui mistreț, eliberată la 14.11.2018 lui Ududovici Chiril, confirmă faptul că ultimul a procurat autorizația la prețul de 2500 lei pentru vânătoare în zilele de 17-18.11.2018 în ocolul silvic Hîrjauca (f.d.34, vol. I); biletul nr. 000354 la autorizația de vânătoare seria Xxxx eliberat la 17.11.2018 lui Ududovici Chiril pentru recoltarea unui mistreț, conform căruia în lista participanților la vânătoare a fost înscris Baxanean Ștefan, Ududovici Chiril, Coțofan A., Varniv G., Vier Serghei și alții (f.d.35, vol. I); biletul nr.000355 la autorizația de vânătoare seria AA nr.005807 eliberat la 18.11.2018 lui Ududovici Chiril pentru recoltarea unui mistreț, în lista participanților la vânătoare a fost înscris Baxanean Ștefan, Ududovici Chiril, Vier Serghei, Mocreac N., Stratan A. și Coțofan A. (f.d.36, vol. I); copia ordinului nr.204-a din 12.12.2018 „Cu privire la depistarea vânătorii ilicite în cadrul ocolului silvic Hîrjauca” emis de către directorul ÎSS din Călărași, Deleanu Ștefan, prin care s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare șefului ocolului silvic Hîrjauca, Baxanean Ștefan, care a admis prin acțiunile sale abateri disciplinare la organizarea și desfășurarea vânătorii în cadrul ocolului silvic Hîrjauca pe date de 17 și 18 noiembrie după revenirea din concediul de odihnă (f.d.37-38, vol. I); copia ordinului nr. 05-a din 04.01.2019 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare pentru admiterea vânătorii ilicite în cadrul ocolului silvic Hîrjauca” prin care pentru admiterea abaterilor disciplinare la organizarea și desfășurarea vânătorii în cadrul ocolului silvic Hîrjauca pe data de 17 și 18 noiembrie 2018, care se exprimă prin încălcarea pct. 59 al Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea în fondul forestier de stat a vânătorii și pct.35 lit. a) al Regulamentului gospodăriei cinegetice, și care prin acțiunile sale a admis vânătoarea ilicită tănuind și nedeclarând recoltarea a doi mistreți, Baxanean Ștefan a fost sancționat disciplinar cu mustrare aspră (f.d.45-47, vol. I); copiile explicațiilor scrise de Vier Serghei, Mocreac Alexei, Cherdivară Stanislav și Varnic Grigore către directorul ÎSS Călărași, Deleanu Ștefan, potrivit cărora aceștia au explicat faptul că în data de 17.11.2018 la partida de vânătoare au fost împușcați doi mistreți care au fost sacrificați pe teritoriul ocolului silvic Hîrjauca (f.d.58-61, vol. I); procesul - verbal de cercetare la fața locului și planșa fotografică anexată, efectuate la 10.04.2019, cercetării fiind supusă gospodăria lui Pintilii Dumitru, situată în satul Onișcani, raionul Călărași, prin care s-a constatat că în partea stângă a prispei de la casă este amplasată o masă stativ din profil metalic, acoperită cu tablă, pe care martorul Pintilii Dumitru a declarat că au fost sacrificați doi mistreți. Pe suprafața tablei metalice sunt observate pete de culoare brună

asemănătoare sângelui sau spălăturii de sânge (f.d.130-134, vol. I); procesul - verbal de cercetare la fața locului și planșa cu imagini, din 20 iunie 2019, cercetării fiind supus telefonul mobil ridicat de la martorul Buruiană Andrei, vizualizând rubrica galerie a telefonului, în mapa nr. 4 apar 4 imagini fotografice. În imaginea nr. 4 este un mistreț de culoare neagră, amplasat pe zăpadă. În colțul din dreapta sus, la rubrica detalii, este observat că imaginea fotografică datează cu data de 18.11.2018 ora 03:12 minute (f.d.137-138, vol. I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală, emisă la 20 iunie 2019, telefonul mobil de model Samsung SMG355HN, a fost recunoscut drept corp delict și anexat la cauza penală (f.d.139, vol. I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală, emisă la 05 septembrie 2019, copiile autentice: scrisoarea directorului Agenției Moldsilva din 10.12.2018 cu nota raportului grupului de lucru în componența lui Mamai Iulian și Grosu Radu pe 4 file de formatul A4, ordinul nr. 161-a cu privire la deschiderea vânătorii din 02.10.2018 pe 5 file de formatul A4, autorizația seria Xxxx din 17 și 18.11.2018 pe 3 file de formatul A4, ordinul nr. 204a din 12.12.2018 cu privire la depistarea vânătorii ilicite în cadrul ocolului silvic Hîrjauca pe 3 file de formatul A4, explicațiile lui Vier Serghei, Mocreac Alexei, Cherdivară Stanislav, Varnic Grigore, copia instrucțiunii de funcție a șefului ocolului silvic a ÎS Călărași, Baxanean Ștefan pe 2 file, copia contractului individual de muncă nr. 06/2015 din 31.03.2015 pe 4 file, au fost recunoscute drept corpuri delictive și anexate la cauza penală (f.d.163, vol. I); informația privind convorbirile telefonice de intrare-ieșire ce au fost ridicate de la S.A. „Orange” și S.A. „Moldcell” de pe telefonul inculpatului Baxanean Ștefan și a martorilor Vier Serghei, Ududovici Chiril și Cherdivară Stanislav efectuate în perioada 17.11.2018-19.11.2018 (f.d.186-247, vol. I). Prin examinare s-a constatat că în perioada 17.11.2018-19.11.2019 inculpatul Baxanean Ștefan a avut numărul de telefon xxxx, martorul Vier Serghei a avut numărul de telefon xxxx, martorul Ududovici Chiril - xxxx și martorul Cherdivară Stanislav - xxxx.

Analizând probele menționate, instanța de apel a conchis că, acestea nu demonstrează vinovăția inculpatului Baxanean Ștefan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.233 alin.(2) Cod penal, iar prima instanță a făcut o apreciere corectă a probatoriului administrat, corect concluzionând că Baxanean Ștefan nu se face vinovat de comiterea infracțiunii cu indici calificativi - vânatul fără autorizația corespunzătoare a cauzat daune ce depășesc 200 de unități convenționale săvârșită de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană publică ori de o persoană cu funcție de demnitate publică or, în cazul respectiv, se constată că fapta incriminată inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a menționat că, semnul calificativ al vânatului ilegal imputat inculpatului – vânatul fără autorizație corespunzătoare, nu a fost constatat, fiind combătut prin ansamblul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată în special prin copia autorizației seria Xxxx pentru recoltarea unui mistreț eliberată la 14.11.2018 lui Ududovici Chiril, valabilă de la 17.11.2018 până la 18.11.2018, care confirmă faptul că vânătoarea din 17-18.11.2018 organizată și petrecută în cadrul ocolului silvic Hîrjauca, r-nul Călărași, a fost desfășurată cu autorizație corespunzătoare.

Mai mult, fiind audiați în cadrul ședinței judiciare, inculpatul, reprezentantul părții vătămate, cât și martorii Ududovici Chiril, Vier Serghei, Mocreac Alexei, Negru Nicolae, Grosu Radu și Mamai Iulian, au declarat că, pentru vânătoarea din 17-18.11.2018 a fost procurată autorizația de către Ududovici Chiril. Astfel se atestă că,

vânătoarea din 17-18.11.2018 a fost autorizată și s-a petrecut în perioada și locul permis, cu unelte și metoda permisă.

Instanța de apel a reiterat că reieșind din componența de infracțiune stabilită în art.233 alin.(2) Cod penal, se constată că nu s-a confirmat latura obiectivă și semnul obligatoriu necesar pentru existența infracțiunii de vânat ilegal, și anume lipsa autorizației de vânătoare, or în acest sens autorizația exista.

Instanța de apel a evidențiat faptul că autorizația era pe numele altei persoane decât inculpatul, acest lucru nu atrage răspunderea inculpatului, or ultimul era desemnat pentru a organiza și supraveghea participa la vânătoare pe perioada indicată în autorizați, deci având calitate de organizator și supraveghetor, iar lipsa persoanei la data de 18.11.2018 pe numele căreia a fost eliberată autorizația, nu împiedică desfășurarea acesteia cu ceilalți participanți autorizați/înscriși la această acțiune, iar autorizația se eliberează pe numele unei persoane, dar la vânătoare participă un grup de persoane selectate și organizate din timp conform regulilor stabilite, inculpatul fiind persoana responsabilă de organizarea acesteia conform ordinului nr.161-a din 02.10.2018 emis de către directorul ÎSS Călărași – Deleanu Ștefan. Astfel, încât a fost stabilit că la data de 17.11.2018 a participat persoana pe numele căreia a fost eliberată autorizația, iar la data de 18.11.2018 aceasta din anumite motive a lipsit, dar grupul de vânători s-a adunat, iar vânătoare s-a petrecut.

Instanța de apel a considerat nefondată poziția acuzării precum Baxanean Ștefan este persoana publică, atribuindu-i inculpatului semnul calificativ de „persoană publică”, deoarece, atât prin ordinul de angajare în serviciu, din conținutul atribuțiilor de serviciu, cât și prin certificatul directorului ÎSS din Călărași, Deleanu Ștefan, Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură se confirmă că toți angajații din întreprindere nu sunt funcționari publici și nici persoane publice (f.d.123, vol. II). Reieșind din cele menționate, Baxanean Ștefan activând în funcția de șef al colului silvic nu deținea calitatea de persoană publică, iar reieșind din obligațiile de serviciu ale șefului ocolului silvic, prevăzute în Instrucțiunea de funcție a șefului ocolului silvic din întreprinderea pentru Silvicultură Călărași, precum și din obligațiile/responsabilitățile prevăzute în ordinul nr.161-a din 02.10.2018 „Cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreți în fondul forestier anul 2018, instanța atestă că acesta este o persoană cu funcție de răspundere.

În acest sens, instanța de apel a conchis că Baxanean Ștefan a comis contravenția prevăzută de art.128 alin.(2) Cod contravențional – depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului, săvârșită de o persoană cu funcție de răspundere.

Instanța de apel a reiterat faptul, că elementele acestei contravenții au fost întrunite la comiterea acestei contravenții, deoarece, Baxanean Ștefan fiind desemnat organizatorul vânătoarei și responsabil pentru ordinea acțiunilor de vânătoare, prin ordinul nr. 161-a din 02.10.2018 „Cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreți în fondul forestier anulului 2018" emis de către directorul ÎSS Călărași la 02.10.2018, poartă răspundere contravențională pentru faptul că n-a închis autorizația după primul vânat și a depășit normele de recoltare a vânatului în cadrul vânătorii autorizate ce s-a petrecut în data de 17-18.11.2018 în ocolul silvic Hîrjauca.

Instanța de apel a considerat nefondată poziția inculpatului precum că, la vânătoarea din 17-18.11.2018 nu a fost vânat nici un mistreț, întrucât prin nota-raport întocmit de către grupul de lucru în componența șefului gospodăriei cinegetică, Mamai

Iulian și consultantul principal Grosu Radu, din cadrul Agenției Moldsilva, s-a notat că potrivit explicațiilor angajaților întreprinderii, a pădurarilor Vier Serghei, Mocreac Alexei, Varnic Grigore și Cherdivară Stanislav - s-a constatat că au fost împușcați doi mistreți în cadrul partidei de vânatoare ce s-a desfășurat la 17 noiembrie 2018.

Totodată, instanța de apel a evidențiat faptul că, participanții vânătoarei, și anume pădurarul Vier Serghei, Mocreac Alexei, Cherdivară Stanislav și Varnic Grigore au scris explicații scrise referitor la vânătoreea din 17.11.2018 în care au notat că la vânătoreea din 17.11.2018 au fost împușcați doi mistreți și sacrificați pe teritoriul ocolului silvic Hîrjauca.

Instanța de apel a reiterat faptul, că din declarațiile martorilor Cherdivară Stanislav, Buruiană Andrei și Pintilii Dumitru, a constatat că în cadrul partidei de vânătoare din 17-18 noiembrie 2018, pentru care a fost emisă autorizația nr. 05807, organizată în ocolul silvic Hîrjauca, responsabil de organizarea și petrecerea căreia a fost numit Baxanean Ștefan, au fost vânați doi mistreți, care au fost transportați de către Cherdivară Stanislav la domiciliul lui Pintilii Dumitru din satul Onișcani, r-nul Călărași, unde au și fost eviscerați, contrar prevederilor pct. 58 al Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea în fondul forestier de stat administrat de Agenția „Moldsilva” a vânătorii la mistreț, anexă la ordinul Agenției „Moldsilva” nr.239 din 02.11.2018, care prevede obligatoriu că producția recoltată prin acțiuni de vânătoare, obligatoriu se va supune unei expertize veterinare, ceea ce nu s-a efectuat.

Mai mult, instanța de apel a apreciat critic poziția martorilor Vier Serghei, Varnic Grigore, Mocreac Alexei, care în cadrul urmăririi penale au depus declarații precum că la vânătoreea din 17-18.11.2018 au fost vânați doi mistreți, apoi și-au schimbat declarațiile declarând că de fapt n-a fost vânat nici un mistreț, fapt ce l-au susținut și în ședința judiciară, deoarece martorii având scopul de a induce în eroare examinarea obiectivă a cauzei penale. Or, faptul vânării a doi mistreți în cadrul partidei de vânătoare din 17-18.11.2018 a fost stabilit cu certitudine prin probele examinate și apreciate în cadrul cercetării judecătorești.

Instanța de apel a evidențiat faptul că, inițial martorii au declarat că au fost vânați doi mistreți, apoi și-au schimbat total declarațiile, menționând că au declarat astfel pentru a închide autorizația, acest lucru creează dubii în privința credibilității lor, cu atât mai mult că însăși martorii respectivi au menționat că n-au fost influențați sau presați să declare astfel iar legislația în vigoare nu prevede că, pentru a închide autorizația de vânătoare, este necesar de declarat precum că au fost recoltate careva piese.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că de fapt, poziția inculpatului Baxanean Ștefan referitor la negarea faptului vânării a doi mistreți, urmărește scopul evitării răspunderii sale pentru comiterea contravenției.

Mai mult, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de a înceta procesul penal pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art.233 alin.(2) Cod penal, cu recalificarea faptelor inculpatului potrivit art.128 alin.(2) Cod contravențional, precum și încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului tragerii la răspundere contravențională, deoarece s-a demonstrat cu certitudine că de la momentul săvârșirii contravenției 17-18.11.2018 și până la momentul pronunțării prezentei sentințe termenul de atragere la răspundere contravențională de 12 luni a expirat.

Cu referire la soluționarea acțiunii civile, instanța de apel a menționat că prima

instanță corect a admis parțial acțiunea civilă, în corespundere cu prevederile art.387 alin.(1), 395, 396 Cod de procedură penală, constatând că prejudiciul material cauzat de către Baxanean Ștefan constituie 17 000 lei, compus din costul cărnii care nu a fost confiscată în sumă de 4 500 lei și paguba cauzată pentru un exemplar de mistreț în sumă de 12 500 lei.

În continuare instanța de apel a considerat că, capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material în mărime de 2500 lei ce reprezintă costul autorizației, instanța de fond corect l-a apreciat ca lipsit de suport legal întrucât atât Legea nr.439 din 27.04.1995 cât și Regulamentul privind autorizarea, organizarea și practicarea, în fondul forestier de stat administrat de Agenția „Moldsilva”, a vânătorii la mistreț, nu prevăd achitarea acestuia în cazul depășirii normelor de vânat, iar, autorizația menționată mai sus a fost procurată de către persoana fizică Ududovici Chiril, și reprezintă bunul personal al ei în sensul Protocolului 1 al CEDO, însă ultimul nu a avut careva pretenții către inculpat în legătură cu acțiunile imputate acestuia.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului ordinar acuzarea indică, că instanța de apel contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, greșit a apreciat probele administrate la cauza penală.

Susține, că în cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor prezentate de partea acuzării și a ajuns la concluzia menținerii sentinței privind încetarea procesului penal în privința lui Baxanean Ștefan, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.233 alin.(2) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție, urma să dezvăluie această concluzie și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de încetare a procesului penal, fapt care la caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

În acest sens, acuzarea reiterând motivele invocate în apel, susține că instanțele de fond eronat au concluzionat asupra recalificării acțiunilor incriminate inculpatului din art.233 alin.(2) Cod penal, în cele ale art.128 alin.(2) Cod contravențional, menționând că, în speță vânătoarea organizată și desfășurată în perioada 17.11.2018 - 18.11.2018 în cadrul ocolului silvic Hîrjauca, r-nul Călărași ar fi fost desfășurată cu autorizație corespunzătoare dar, inculpatul Baxanean Ștefan care era desemnat ca persoană responsabilă și organizator de vânătoare doar a admis depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului.

Astfel, instanțele de fond au apreciate în mod eronat circumstanțele de fapt și de drept și, în mod ilegal au recalificat acțiunile incriminate inculpatului prin rechizitoriu din art.233 alin.(2) Cod penal, în cele ale art.128 alin.(2) Cod contravențional.

Susține că, instanțele de fond nu a luat în considerație prevederile pct.49 din Regulamentul privind autorizarea, organizarea și practicarea, în fondul forestier de stat administrat de Agenția „Moldsilva”, a vânătorii la mistreț, care prevede că, autorizațiile de vânătoare sunt valabile numai dacă titularul autorizației este însoțit de conducătorul vânătorii pe fondul de vânătoare respectiv numit din partea gestionarului. Aflarea cu arma în teren fără prezenta conducătorului vânătorii este considerat ca act de braconaj; pct.57 din același Regulament care prevede cert că - vânatul se recoltează strict în

conformitate cu prevederile autorizației de vânătoare; pct.58 - producția recoltată prin acțiuni de vânătoare, obligatoriu se va supune unei expertize veterinare: - mistreții vânați nu trebuie eviscerați la întâmplare pe terenul de vânătoare, aceștia trebuie să fie aduși în incinta locului specializat, autorizat, limitând pierderi de fluide (inclusiv sânge); pct.59 - în cazurile când se recoltează un exemplar de alt sex și/sau vârstă decât cel indicat în autorizația de vânătoare, precum și în cazuri când se recoltează un număr mai mare de exemplare decât numărul indicat în autorizația colectivă de vânătoare, vânătoarea se sistează, iar despre acest caz, de către conducătorul acțiunii de vânătoare, se întocmește un proces-verbal pe cazul dat. Despre incident se anunță conducerea unității de gestionare și conducerea Agenției „Moldsilva” precum și pct.65, care stipulează că - valorificarea vânatului recoltat prin acțiunile de vânătoare se face cu respectarea reglementărilor sanitare veterinare în vigoare - norme care au fost ignorate de către instanța de judecată și, nefiind aplicate la speță, care fiind apreciate în ansamblul în coroborare cu probele administrate pe dosar - determină un observator obiectiv a conchide că, de fapt în acțiunile inculpatului Baxanean Ștefan sunt prezente elementele infracțiunii imputate prevăzute de art.233 alin.(2) Cod penal - vânatul ilegal, adică, vânatul fără autorizația corespunzătoare (braconajul) dar, nu fapta prevăzută de art.128 alin.(2) Cod contravențional care, a fost reținută în mod eronat de către instanța de judecată.

Menționează că, acțiunile inculpatului Baxanean Ștefan în calitate de a) persoană responsabilă și organizator de vânătoare în cadrul ocolului silvic Hîrjauca care era obligat de a activa lupta cu braconajul și asigurarea respectării tuturor cerințelor respectivului ordin; b) posedând autorizația de vânătoare pentru recoltarea unui mistreț seria xxxx din 18.11.2018 eliberată cet. Ududovici Chirii în absența acestuia; c) având asupra sa arma de vânătoare cu țevă lisă de model „ZUR 12” de calibrul 16 mm; d) a admis vânătoarea precum și a vânat ilegal prin împușcare - doi mistreți, astfel prejudiciind regnul animal din R. Moldova cu suma de 1 7300 lei; e) a organizat transportarea de la fața locului a acestor doi mistreți împușcați - în gospodăria cet. Pintilii Dumitru situată în sat. Onișcani, r-nul Călărași unde, au fost eviscerați contrar prevederilor pct.58 al Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea în fondul forestier de stat administrat de Agenția „Moldsilva” a vânătorii la mistreț, controlul răpitorilor și combaterea dăunătorilor vânatului; f) a tăinuit vânătoarea ilegală a celor doi mistreți, a informat reprezentanții întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Călărași precum că, în perioada 17.11.2018 - 18.11.2018, pe teritoriul ocolului silvic Hîrjauca - nu ar fi fost recoltați careva mistreți - acțiuni/inacțiuni care fiind cumulate - constituie fapte de vânat ilegal (braconaj) care se încadrează în baza art.233 alin.(2) Cod penal.

Acuzarea susține că instanța în apel a preluat aceleași motive ale primei instanțe, întemeindu-și soluția pe declarațiile inculpatului, neglijând o mare parte din argumentele și probele prezentate de acuzare, în rezultat menținând sentința primei instanțe.

Evidențiază faptul, că instanța de apel a grupat și a argumentat la general probele, indicând că acestea nu confirmă vinovăția inculpatului, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor respective.

Astfel, deși instanța de apel în decizia adoptată a reprodus declarațiile martorilor Cherdivară Stanislav, Pintilie Dumitru și Buruiiană Andrei, însă selectiv a reținut doar acele circumstanțe, care confirmă nevinovăția inculpatului, fapt ce a dus la apariția

discordanței între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor. Astfel, acuzarea consideră că, instanța de apel s-a expus superficial asupra probelor menționate, fără a le analiza în cumul cu probele prezentate, nelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

Totodată, mai sa mai invocat că, instanțele de fond greșit au dispus admiterea parțială a acțiunii civile cu încasarea din contul lui Baxanean Ștefan în beneficiul Inspecției Ecologice de stat - prejudiciul material cauzat în mărime de 17 000 lei, deoarece conform modificărilor efectuate în legislația în vigoare în luna iunie 2018, instituția Inspecția Ecologice de stat a fost reorganizată și, la moment, organul de resort este Inspectoratul pentru protecția mediului - în contul căruia și urma ca instanța de judecată să dispună încasarea prejudiciului material cauzat prin infrațiune de către inculpat în mărime de 17 300 lei, conform învinuirii. Prin urmare, indicarea eronată de către instanța de judecată a beneficiarului compensației/acțiunii civile - constituie temei de casare.

5.1. Inculpatul, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar, recurentul invocă aceleași argumente ca și în cererea de apel, indicând că Inspectoratul Ecologic de Stat, este unica autoritate care este în drept să amendeze persoane cu funcții de răspundere sau unele persoane care au încălcat cerințele prezentului regulament, precum și să facă propuneri în organele corespunzătoare pentru a intenta procese penale contra persoanelor culpabile de acțiuni, pasibile de răspunderea penală, totodată să intenteze acțiuni civile în instanțele de judecată pentru repararea pagubelor cauzate fondului cinegetic.

Susține că, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de reprezentant a părții vătămate, a fost recunoscut reprezentantul ISS Călărași, cu toate că în calitate de parte vătămată, conform a aceluiasi regulament este Inspectoratul de Stat Ecologic, consideră că instanțelor de fond urmau să aplice normele Legii regimului animal.

Recurentul menționează că acțiunea civilă este înaintată de către un reprezentant care nu este în drept să o înainteze, totodată instanța de judecată a încasat din contul lui Baxanean Ștefan în beneficiul Inspecției Ecologice de stat suma de 17 000 lei, Inspecția nu are nici o calitate procesuală pe dosar și careva pretenții nu a înaintat.

Totodată, martorii Cherdivară Stanislav, Pintilie Dumitru și Buruiană Andrei, au declarat că au văzut doi mistreți a câte 50 kg fiecare, iar instanțele de fond prin admiterea acțiunea civile a încasat de la Baxanean Ștefan suma de 17 000 lei, calculându-se greutatea mistrețului de 150 kg, în circumstanțele expuse consideră că urmează a fi respinsă acțiunea civilă.

6. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din considerentele ce succed.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și când 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că, criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurenți, Colegiul penal reține, că potrivit rechizitoriului, Baxanean Ștefan a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.233 alin.(2) Cod penal, după indicii, vânatul fără autorizația corespunzătoare (braconajul), care a cauzat daune ce depășesc 200 de unități convenționale, acțiune săvârșită de o persoană cu funcție de răspundere și persoană publică.

În conținutul rechizitoriului a fost descrisă următoarea situație de fapt:

„Baxanean Ștefan a fost învinuit în aceea că el, conform contractului individual de muncă nr. 06/2015 din 31 martie 2015, aprobat prin ordinul nr. 09-c din 31.03.2015, activând în funcția de șef al ocolului silvic Hîrjauca din cadrul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Călărași, fiind o persoană publică, la data de 18.11.2018 aproximativ la ora 13:00, în baza pct.10 al ordinului nr.161-a din 02.10.2018 cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreți în fondul forestier în anul 2018 emis de către directorul ÎSS Călărași – Deleanu Ștefan, în baza căruia a fost desemnat persoană responsabilă și organizator de vânătoare în cadrul ocolului silvic Hîrjauca și totodată potrivit pct.13 din același ordin fiind obligat de a activa lupta cu braconajul și asigurarea respectării tuturor cerințelor respectivului ordin, posedând autorizația de vânătoare pentru recoltarea unui mistreț seria xxxx din 18.11.2018 eliberată lui Ududovici Chiril, în absența acestuia, dânsul contrar atribuțiilor sale de serviciu și a prevederilor legislației privind protecția regnului animal, având asupra sa arma de vânătoare cu țevă lisă de model „IJ-58” de calibrul 16 mm, urmărind scopul de a vâna ilegal animale sălbatice cu depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului care nu erau indicate în autorizația cu seria xxxx din 18.11.2018, el fiind împreună cu alți membri ai echipei de vânătoare, mergând pe teritoriul parcelei forestiere nr.82 situată în cantonul silvic nr.5 al ocolului silvic Hîrjauca, amplasat administrativ în extravilanul satului Mîndra, raionul Călărași, în mod intenționat, dându-și seama de urmările prejudiciabile, a admis vânătoarea precum și a vânat ilegal prin împușcare – doi mistreți, astfel prejudiciind regnul animal din Republica Moldova cu 17 300 lei, după care tot el a organizat transportarea la fața locului a acestor doi mistreți împușcați, în gospodăria lui Pintilii Dumitru, situată în satul Onișcani, raionul Călărași, unde au

fost eviscerați contrar prevederilor pct. 58 al Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea în fondul forestier de stat administrat de Agenția „Moldsilva” a vânătorii la mistreț, controlul răpitorilor și combaterea dăunătorilor vânatului – anexă la ordinul Agenției „Moldsilva” nr.239 din 02.11.2018 care prevede obligatoriu că producția recoltată prin acțiuni de vânătoare, obligatoriu se va supune unei expertize veterinare, ceea ce nu s-a efectuat. Ulterior Baxanean Ștefan, în continuarea acțiunilor sale ilegale, urmărind scopul de a tăinui vânătoarea ilegală a celor doi mistreți, a informat reprezentanții Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Călărași precum că în perioada 17.11.2018-18.11.2018, pe teritoriul ocolului silvic Hîrjauca, unde dânsul a fost desemnat persoană responsabilă și organizator de vânătoare, n-au fost recoltați careva mistreți. ”

În acest sens Colegiul penal lărgit reține că, în jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul penal face trimitere la dispozițiile art.6 § 3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzăției” aduse persoanei deferite judecătii.

Principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecătii în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

În sensul art.296 Cod de procedură penală, rechizitoriul este actul de sesizare al instanței de judecată, care este compus din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art.53 din Codul penal dacă se constată asemenea temeiuri.

Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă. În completarea ultimei sintagme de mai sus, urmează de concretizat că, prin „încadrarea juridică” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art.113 din Codul penal.

Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Articolul 6 § 3 lit. a) din Convenția Europeană îi recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat cu privire la încadrarea juridică a faptelor, dar și cu privire la cauza acuzației, adică privitor la expunerea detaliată a faptelor materiale pentru care este acuzat și pe care se bazează acuzația (cauza Pelissier și Sassi contra Franței nr.2544/94

pct. 52-54, CEDO 1999-II). Sfera de aplicare a acestei dispoziții trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat de art.6 § 1 din Convenție.

În materia penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane constituie o condiție esențială a echității procedurii. Dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie analizat în lumina dreptului inculpatului de a-și pregăti o apărare eficientă pentru a răspunde coerent, prompt și adecvat acuzației înaintate.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia privind încetarea procesului penal în privința lui Baxanean Ștefan, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.233 alin.(2) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție, totodată fiind recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.128 alin.(2) Cod contravențional și încetat procesul contravențional din motivul expirării termenului de tragere la răspundere contravențională, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Deși din conținutul sentinței primei instanțe, precum și din decizia instanței de apel - se deduce faptul că, instanțele de fond au constatat nevinovăția inculpatului Baxanean Ștefan de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.233 alin.(2) Cod penal, instanța de recurs constatând că instanțele de fond au admis aceeași eroare la motivarea încadrării juridice a faptei, deoarece nu pot fi acceptate și reținute la baza sentinței, aprecierea primei instanțe precum că, Baxanean Ștefan ar fi depășit normele stabilite de recoltare a vânatului, întrucât autorizația seria xxxx din 18.11.2018 a fost eliberată lui Ududovici Chirii, ce permitea recoltarea unui singur mistreț anume de către titularul autorizație, dar nu de către inculpat, care avea alte atribuții conform ordinului nr.161-a din 02.10.2018 emis de către directorul ÎSS Călărași, Deleanu Ștefan cu privire la deschiderea vânătoarei la mistreț în fondul forestier în anul 2018, potrivit căruia Baxanean Ștefan a fost desemnat persoană responsabilă și organizator de vânătoare în cadrul ocolului silvic Hîrjauca și totodată potrivit pct.13 din același ordin, fiind obligat de a activa lupta cu braconajul și asigurarea respectării tuturor cerințelor respectivului ordin.

În acest sens Colegiul penal lărgit reține că, instanțele de fond eronat au concluzionat asupra recalificării acțiunilor incriminate inculpatului din art.233 alin.(2) Cod penal, în cele ale art.128 alin.(2) Cod contravențional, concluzionând că, în speță vânătoarea organizată și desfășurată în perioada 17.11.2018 - 18.11.2018 în cadrul ocolului silvic Hîrjauca, r-nul Călărași ar fi fost desfășurată cu autorizație corespunzătoare dar inculpatul Baxanean Ștefan care era desemnat ca persoană responsabilă și organizator de vânătoare doar a admis depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului.

La caz, Colegiul penal lărgit reține că instanțele de fond nu au respectat exigențele legale, deoarece nu au verificat și analizat corespunderea circumstanțelor de fapt stabilite cu circumstanțele de drept indicate în rechizitoriu, fapt ce contravine prevederilor art.6 § 1 al Convenției Europene stipulează că „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”.

Colegiul penal lărgit ține să menționeze faptul că, în hotărârea Curții Europene

din 12 aprilie 2011, cauza Adrian Constantin vs. România, Curtea a subliniat că, „...rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul că paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor.”

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, urma să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează că, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Însă, având în vedere circumstanțele descrise, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel nu corespunde întru totul prevederilor legii procesuale, și în consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a constatării clare a faptelor săvârșite și întrunirea elementelor infracțiunilor incriminate, precum și calificării juridice corespunzătoare a faptelor săvârșite, și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de

circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către inculpatul Baxanean Ștefan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Baxanean Ștefan xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 10 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Bejenaru Iurie

Burduh Victor